

Sygn. akt: II K 451/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 czerwca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR Marcin Czarciński

Protokolant: st. sekr. sąd. Iwona Zielińska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej A. Wolskiego

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 01.06.2016 r. w T.

sprawy

P. F. (1)

urodzonego (...) w T.

syna D. i B. z d. J.

oskarżonego o to, że:

I. w dniu 31 grudnia 2015 r. przy ul. (...) w T. kierował groźby karalne pozbawienia życia przy użyciu noża wobec J. M., które wzbudziły w pokrzywdzonym uzasadnioną obawę, że będą spełnione,

- tj. o czyn z art. 190 § 1 kk

II. w tym samym czasie i miejscu spowodował u pokrzywdzonego stłuczenie okolic jarzmowo – żuchwowych po stronie prawej i lewej, które spowodowały naruszenie czynności narządu życia w zakresie żuchwy i tkanek miękkich twarzy na okres poniżej siedmiu dni w rozumieniu odpowiedniego art. Kodeksu karnego działając na szkodę J. M.,

- tj. o czyn z art. 157 § 2 kk

o r z e k a :

I. oskarżonego P. F. (1) uznaje za winnego popełnienia czynu zarzucanego w punkcie I aktu oskarżenia, tj. występku z art. 190 § 1 kk i za to na podstawie art. 190 § 1 kk orzeka wobec oskarżonego karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności,

II. oskarżonego P. F. (1) uznaje za winnego popełnienia czynu zarzucanego w punkcie II aktu oskarżenia, tj. występku z art. 157 § 2 kk i za to na podstawie art. 157 § 2 kk orzeka wobec oskarżonego karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

III. na podstawie art. 85 § 1 i 2 kk i art. 86 § 1 kk w miejsce jednostkowych kar pozbawienia wolności orzeczonych w punktach I i II wyroku orzeka łączną karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności,

IV. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okres 4 (czterech) lat tytułem próby,

V. na podstawie art. 73 § 1 kk w okresie próby oddaje oskarżonego pod dozór kuratora sądowego,

VI. na podstawie art. 72 § 1 pkt 5 kk zobowiązuje oskarżonego do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu,

VII. na podstawie art. 46 § 1 kk orzeka wobec oskarżonego obowiązek częściowego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę poprzez zapłatę kwoty 500 (pięćset) złotych na rzecz J. M. z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty,

VIII. zwalnia oskarżonego od obowiązku uiszczenia opłaty a wydatkami poniesionymi od chwili wszczęcia postępowania obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt II K 451/16

UZASADNIENIE

W dniu 31 grudnia 2015 roku J. M. około godziny 14.00 udał się do sklepu (...) przy ul. (...) w T. na zakupy. Po zrobieniu zakupów wychodził ze sklepu. W ręku trzymał zgrzewkę wody mineralnej. W tym samym momencie do sklepu wchodzili P. F. (1), K. D. i nieznanemu mężczyzna.

W przejściu J. M. poczuł, że ktoś uderzył go w nogę. Odwrócił się i zobaczył młodego mężczyznę, który również się obejrzał. Mężczyzną tym okazał się P. F. (1). J. M. wyszedł ze sklepu. Wówczas zobaczył, że ten mężczyzna również zbliża się do niego szybkim krokiem. Zapytał go „o co ci chodzi człowieku”. Wówczas mężczyzna zaczął go wyzywać słowami wulgarnymi a potem kilkakrotnie uderzył go w twarz. J. M. powiedział do mężczyzny „coś ty zrobił dzwonię po policję”. J. M. chciał wyciągnąć telefon z kieszeni kurtki. Wtedy mężczyzna wyciągnął z kieszeni nóż, otworzył ostrze i skierował go w stronę J. M., który zaczął się cofać. P. F. (1) mówił do J. M., że dorwie go, że jak go znajdzie to go zabije.

J. M. porzucił wodę i odszedł na pewną odległość. Wtedy mężczyzna, który był z P. F. (1) zaczął wyzywać J. M. mówiąc „zabieraj swoje rzeczy i spierdalaj”. Po tym zdarzeniu P. F. (1) wszedł do sklepu a J. M. zadzwonił po policję. Funkcjonariusz policji długo nie przyjeżdżali na miejsce zdarzenia. W tym czasie P. F. (1) wraz z K. D. i mężczyzną wyszli ze sklepu i skierowali się w stronę ul. (...) a M.. J. M. cały czas siedł za wskazanymi osobami, które weszły do jednej z kamienic na ul. (...). Na miejsce przyjechał patrol policji, który na klatce schodowej zatrzymał P. F. (1). Przy zatrzymanym znaleziono nóż składany. P. F. (1) został podany badaniom na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu. Badanie przeprowadzone o godz. 15.10 wykazało 0,42 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu.

Dowody : wyjaśnienia oskarżonego P. F. (1) – k. 25-26, 33-35, 75-76 akt,

zeznanie świadka J. M. – k. 2-3, 68-69, 121 akt

zeznanie świadka K. D. – k. 62-63 akt,

protokół zatrzymania rzeczy – k. 711 akt,

protokół zatrzymania osoby – k. 12 akt,

protokół badania trzeźwości – k. 15 akt,

W dniu 5 stycznia 2016 roku J. M. zgłosił się do lekarza, który po badaniu stwierdził u niego stłuczenia okolic jarzmowo-żuchwowych po stronie prawej i lewej.

Zdaniem biegłego powstałe obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządów ciała trwające nie dłużej niż 7 dni.

dowód: zeznanie świadka J. M. – k. 2-3 akt

opinia sądowo-lekarska – k. 55 akt

P. F. (1) był karany sędownie za czyn z art. 279 § 1 kk. W toku postępowania przygotowawczego P. F. (1) został poddany badaniom przez biegłych lekarzy psychiatrów, którzy nie stwierdzili u oskarżonego choroby psychicznej ani niedorozwoju umysłowego. Biegli rozpoznali u oskarżonego zaburzenia osobowości. Zdaniem biegłych w chwili czynu oskarżony miał zachowaną zdolność rozumienia znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem.

Dowód: zapytanie o karalność – k. 44 akt

opinia sądowo-psychiatryczna – k. 83-84 akt,

opinia sądowo-psychologiczna – k. 81-82 akt,

Oskarżony P. F. (2) w toku postępowania przygotowawczego częściowo przyznał się do popełnienia zarzucanych czynów. Oskarżony wskazał, iż rzeczywiście w dniu 31 grudnia 2015 roku poszedł do sklepu (...) i gdy wchodził do sklepu mijął się z jakimś chłopakiem, który potrącił go w bark. Wyjaśnił, że zdenerwował się, użył jakichś słów ale nie pamiętał jakich. Wskazał, że wtedy zauważył, że ten chłopak sięga po coś do kieszeni kurtki. Wtedy doskoczył do niego i uderzył go kilka razy w twarz. Wtedy odszedł od niego i zauważył, że ten chłopak znowu sięga do kieszeni. Wtedy wyciągnął nóż z kurtki, rozłożył i trzymał przy ciele. Wskazał, że nie groził pokrzywdzonemu, sam bał się że tamten może mieć coś niebezpiecznego. Po wyjściu ze sklepu (...) udał się do koleżanki gdzie został zatrzymany przez policję.

W toku postępowania przed Sądem oskarżony również nie przyznał się do popełnienia wszystkich zarzucanych czynów i wyjaśnił, że nie kierował żadnych gróźb do pokrzywdzonego. Przyznał się jednocześnie do pobicia. Oskarżony podtrzymał wyjaśnienia złożone w postępowaniu przygotowawczym.

Sąd uznał za wiarygodne wyjaśnienia oskarżonego w zakresie w jakim przyznał się do przestępstwa pobicia pokrzywdzonego J. M.. Oskarżony wprawdzie werbalnie przyznał się do stawianego zarzutu jednak przedstawił odmienną wersję zdarzeń. W tym zakresie Sąd oparł się na zeznaniach pokrzywdzonego J. M., który w sposób jasny i spójny przedstawił znane mu okoliczności przedmiotowej sprawy.

W przedmiotowej sprawie oceny działania oskarżonego można dokonać głównej mierze w oparciu o zeznania pokrzywdzonego, którym Sąd dał w pełni wiarę. Zdaniem Sądu nie ma żadnych wątpliwości, iż oskarżony P. F. (1) dopuścił się przestępstwa pobicia J. M.. W tym miejscu należy zaznaczyć, iż wersja podana przez pokrzywdzonego jawi się jako jasna, spójna i logiczna. Pokrzywdzony nie miał bowiem żadnego racjonalnego powodu aby bezpodstawnie pomawiać oskarżonego. Wersja ta znajduje także potwierdzenie w zeznaniu świadka K. D., która widziała jak oskarżony uderzył pokrzywdzonego. Sąd dał wiarę zeznaniom świadka, ponieważ w sposób możliwie dokładny opisał przebieg całego zdarzenia. Jego zeznania są logiczne i spójne. W przekonaniu Sądu świadek nie miał żadnego powodu aby w sposób tendencyjny pomawiać oskarżonego skoro wcześniej go nie znał. Zdaniem Sądu z samego faktu, iż świadek przedstawił wersję niekorzystną dla oskarżonego nie można wysnuwać daleko idącego wniosku o jego stronniczości.

Zdaniem Sądu waloru wiarygodności nie posiadają wyjaśnienia oskarżonego w części, w jakiej nie przyznał się do zarzutu kierowania gróźb karalnych wobec pokrzywdzonego J. M.. Wyjaśnienia oskarżonego Sąd uznał za realizowaną przez niego linię obrony, zmierzającą do uniknięcia odpowiedzialności karnej. Zdaniem Sądu prawidłowa analiza zgromadzonego materiału dowodowego prowadzi do jednoznacznego wniosku, że wina oskarżonego została wykazana i udowodniona.

Zdaniem Sądu zeznania pokrzywdzonego J. M. i K. D. zasługują na danie im wiary. Świadkowie w sposób jasny, spójny i szczegółowy przedstawili okoliczności związane z zachowaniem oskarżonego przed sklepem (...). Świadkowie nie byli zainteresowani przedstawieniem oskarżonego w niekorzystnym świetle w taki sposób, aby został on ukarany przez Sąd. Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania zeznań świadków. J. M. wyraźnie wskazał, że oskarżony groził jemu pozbawieniem życia i uszkodzeniem ciała a on obawiał się tych gróźb. Sąd nie znalazł żadnych racjonalnych podstaw do kwestionowania zeznań wskazanych świadków uznając je za jasne i konsekwentne.

W konsekwencji Sąd uznał oskarżonego P. F. (1) za winnego czynu z art. 157 § 2 kk.

Przestępstwo z art. 190 § 1 kk jest przestępstwem przeciwko wolności człowieka. Sposobem działania sprawcy jest groźba popełnienia przestępstwa pod warunkiem, że groźba ta wzbudza w zagrożonym uzasadnioną obawę, że będzie spełniona. Sama groźba zaś polega na oddziaływaniu na psychikę osoby zagrożonej w taki sposób, żeby mogła ona obawiać się urzeczywistnienia zapowiedzi oraz związanej z nią skrupowania swobody działania. Do wypełnienia znamion tego występku niezbędne jest, aby groźba zarówno ze względu na swoją formę, okoliczności czynu oraz osobę grożącą i zagrożoną mogła wzbudzić obawę w zagrożonym, że będzie spełniona. Wzbudzenie obawy w osobie zagrożonej podlega ocenie z subiektywnego punktu widzenia tej osoby. Obawa ta jednak musi być uzasadniona okolicznościami czynu.

Zdaniem Sądu zgromadzony materiał dowodowy w powyższej sprawie daje podstawy do uznania, że oskarżony P. F. (1) dopuścił się wobec J. M. groźby karalnej. W świetle zebranego materiału dowodowego wina oskarżonego, zdaniem Sądu, nie budzi wątpliwości. P. F. (1) działał umyślnie, z zamiarem bezpośrednim. Okoliczności popełnienia czynu, sposób i miejsce działania oraz użycie specyficznych, mających wyraźnie pejoratywne zabarwienie słów w połączeniu z manifestowaniem noża z otwartym ostrzem świadczą niewątpliwie o tym, że oskarżony chciał wywołać u pokrzywdzonego obawę, iż słowa kierowane do niego mogą zostać spełnione.

Dla bytu przestępstwa z art. 190 § 1 kk wystarczające jest, aby groźba wzbudziła w pokrzywdzonym przekonanie, że jest poważna i zachodzi prawdopodobieństwo jej ziszczenia. To subiektywne odczucie decyduje czy groźba ma wpływ na zachowanie pokrzywdzonego powodujące skrupowanie swobody podejmowania decyzji i wyrażania woli. Przestępstwo może zostać dokonane jedynie z winy umyślnej z zamiarem bezpośrednim. Jest to przestępstwo skutkowe w tym sensie, że powoduje u pokrzywdzonego obawę spełnienia wypowiedzi, o czym decyduje subiektywne odczucie zagrożonego, które znajduje uzasadnienie z jego punktu widzenia i podlega w tym zakresie ocenie Sądu.

W ocenie Sądu należy uznać, iż wypowiedzi oskarżonego wzbudziły obawę u pokrzywdzonego co do ich urzeczywistnienia, albowiem słowa te powodowały skrupowanie woli, spowodowały, że pokrzywdzony nie mógł przestać myśleć o oskarżonym i słowach kierowanych przez niego.

Mając powyższe na uwadze istnieje, zdaniem Sądu, uzasadniona podstawa, w oparciu o zeznania pokrzywdzonego złożone w postępowaniu przygotowawczym i przed Sądem, dla ustalenia, że oskarżony P. F. (1) dopuścił się czynu opisanego w art. 190 § 1 kk.

Sąd dał wiarę dowodom z dokumentów, pism i protokołów zgromadzonym w toku postępowania oraz dołączonych do sprawy w toku postępowania przed Sądem, uznając je za w pełni wiarygodne i nie znajdując podstaw do kwestionowania ich autentyczności.

Sąd podzielił wnioski zawarte w opinii sądowo-psychiatrycznej oraz sądowo-psychologicznej albowiem są one jasne, spójne i sporządzone przez osoby dysponujące wysoką wiedzą fachową.

Sąd podzielił również opinię lekarską sporządzoną na potrzeby niniejszego postępowania albowiem została sporządzona przez osobę dysponującą wiedzą fachową i w przewidzianej prawem formie. W ocenie Sądu brak jest podstaw do kwestionowania tej opinii.

Mając na uwadze to, iż kara jest przede wszystkim środkiem polityki karnej umożliwiającym osiągnięcie celów prewencyjnych i represyjnych, a w szczególności ma zapobiec ponownemu popełnieniu przestępstwa przez sprawcę i skłonić go do przestrzegania porządku prawnego Sąd postanowił wymierzyć oskarżonemu za czyn z art. 157 § 2 kk karę **6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności**.

Kierując się dyrektywami sądowego wymiaru kary, mając na uwadze okoliczności decydujące o uznaniu stopnia społecznej szkodliwości czynu oskarżonego, stopnia winy oskarżonego, mając też na względzie okoliczności wskazane

powyżej, a także dotychczasowy sposób życia oskarżonego Sąd uznał, iż adekwatną do czynu popełnionego przez oskarżonego z art. 190 § 1 kk jest kara orzeczona w wymiarze **4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności**.

Na podstawie art. 85 § 1 i 2 kk, art. 86 § 1 kk połączono orzeczone wobec P. F. (1) jednostkowe kary pozbawienia wolności i wymierzono mu karę łączną **8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności**.

Istota prewencyjnego oddziaływania kary polega na wpływaniu - także poprzez jej niezbędną, to jest konieczną surowość - na kształtowanie postaw moralnych organizujących społeczeństwa, wiarę w nie i ufność w celowość przestrzegania norm systemu te tworzących. Orzeczona kara winna zatem mieć także wpływ na każdego, kto w jakikolwiek sposób dowiedział się o przestępstwie i zapadłym orzeczeniu. Chodzi przy tym nie tylko o wpływ na środowisko sprawcy, ale i na środowisko pokrzywdzonych, aby ugruntować świadomość, że kto w przestępny sposób narusza dobra będące pod ochroną, zostanie sprawiedliwie ukarany. Kara jest również jednym z ważnych środków zwalczania przestępczości, tak w sensie jej funkcji odstraszałającej, jak i w zakresie kształtowania społecznie pożądanych postaw. Chodzi bowiem o to, aby nawet osoby skazane wdrażać do poszanowania zasad współżycia społecznego oraz do przestrzegania porządku prawnego i tym samym przeciwdziałać powrotowi do przestępstwa.

Wymierzając oskarżonemu karę pozbawienia wolności Sąd uwzględnił również wymogi prewencji generalnej, kształtowania wyobrażenia o konieczności przestrzegania obowiązujących norm prawnych i budowania autorytetu porządku prawnego. Biorąc pod uwagę motywację i pobudki działania oskarżonego, godzącego bezpośrednio w życie i zdrowie ludzkie uznać należy, że czyny popełnione przez oskarżonego z jednej strony stanowią wyraz jaskrawego lekceważenia prawa, z drugiej zaś strony wyraz rażącego nieposzanowania dóbr w postaci zdrowia i życia innych osób. Dlatego takie zachowanie oskarżonego spotkać się musi z odpowiednio reakcją, mieszczącą się przy tym w granicach wyznaczonych przez stopień winy sprawcy.

Zdaniem Sądu orzeczona kara odpowiednia do stopnia społecznej szkodliwości czynów oskarżonego oraz winy sprawcy. Należycie oddaje ona wagę ustalonych przez Sąd okoliczności obciążających i łagodzących. W ocenie Sądu wymierzona kara spełni swą funkcję w zakresie prewencji indywidualnej, chociaż Sąd wziął również pod uwagę jej aspekt represyjny. Wymierzona kara ma bowiem na celu przede wszystkim względy wychowawcze.

Wymierzając karę Sąd nie tracił z pola widzenia okoliczności wpływających na jej wymiar. Do okoliczności łagodzących zaliczono częściowe przyznanie się do zarzucanych czynów zaś do okoliczności obciążających uprzednią karalność oskarżonego.

Sąd uznał jednocześnie, że warunki i właściwości osobiste oskarżonego pozwalają przypuszczać, iż zastosowana w stosunku do niego instytucja zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności doprowadzi do osiągnięcia celów kary. W wyroku, przy określaniu okresu zawieszenia, wkraść się oczywisty błąd – Sąd zawiesił wykonanie kary na okres czterech lat mimo, że maksymalny okres wskazany w art. 70 § 1 kk wynosi trzy lata.

W okresie próby Sąd oddał oskarżonego pod dozór kuratora sądowego, który będzie sprawował nadzór nad przestrzeganiem przez niego porządku prawnego.

Z uwagi na fakt, iż zarzucanych czynów oskarżony dopuścił się w stanie nietrzeźwości Sąd, na podstawie art. 72 § 1 pkt 5 kk, zobowiązał oskarżonego do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu.

Na podstawie art. 46 § 1 kk Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego J. M. kwotę 500 złotych tytułem częściowego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty. Występując z wnioskiem o zadośćuczynienie za krzywdę pokrzywdzony nie sprecyzował wysokości świadczenia (pozostawiając je dowolności sadu) jak również nie żądał odsetek. W tej sytuacji Sąd z urzędu orzekła obowiązek zapłaty wskazanej kwoty wraz z odsetkami od dnia uprawomocnienia się orzeczenia. Z uwagi na fakt, że jest to już orzeczenie stricte cywilne w ramach orzeczenia sądu karnego, z pewnością możliwe jest orzeczenie odsetek ustawowych za opóźnienie w zapłacie pieniędzy przez sprawcę, za okres od dnia wydania skazującego wyroku karnego do dnia uzyskania świadczenia przez pokrzywdzonego.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 624 § 1 kpk oraz art. 17 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. "O opłatach w sprawach karnych" (tekst jednolity Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223) biorąc pod uwagę sytuację materialną i finansową oskarżonego, który nie byłby w stanie uiścić wskazanych kosztów.